

**Тесленко Карина Вадимівна**

здобувач вищої освіти ОС Бакалавр

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка  
м. Полтава

Науковий керівник: Єрмаков Вячеслав Володимирович, к. геогр. н., доцент

## **РОЗВИТОК ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ НА ПОЛТАВЩИНІ У ПОВОЄННИЙ ЧАС**

Туризм відноситься до однієї з пріоритетних сфер розвитку господарської діяльності на території Полтавської області. Значення цієї сфери актуалізується у зв'язку із воєнними діями на території України та питаннями повоєнного відновлення. Пріоритетними напрямами розвитку туризму в регіоні на довгострокову (до 2029 р.) перспективу згідно з розробленими у довоєнний період програмними документами, є пізнавальний, подієвий, діловий та сільський зелений туризм [ 3, с. 37; 4]

Одним із суспільно значимих напрямків повоєнного розвитку рекреаційно-туристичної сфери на території області є лікувально-оздоровчий туризм, медична реабілітація, курортне господарство, для чого наявна регіональна ресурсна база [1]. Вона представлена комплексом перш за все природних туристично-рекреаційних ресурсів, які включають в себе як окремі компоненти природи (рельєф, клімат, води, біота), так і природні комплекси, ландшафти в цілому. Також можуть бути потенційно задіяні і деякі види групи культурно-історичних туристичних ресурсів. Слід зазначити, що окремі компоненти туристично-рекреаційного потенціалу на території Полтавської області використовуються вже достатньо тривалий час (наприклад, бальнеологічні курортні ресурси, пляжний відпочинок, пішохідний, сплавний туризм, літературно-мистецький екскурсійний туризм, музейна справа), інші починають активно залучатися до індустрії туризму у наш час (використання особливостей рельєфу долин річок для зимових видів спорту і відпочинку у вигляді гірсько-

лижних баз, розвиток сільського зеленого, гастрономічного, екологічного, релігійно-паломницького туризму).

Потреби психофізичної реабілітації для військовослужбовців, переміщених осіб, дітей, інших вразливих верств населення вже зараз вплинули на активізацію роботи у даному напрямку. Це проявляється на багатьох міжгалузевих рівнях. Зокрема, це робота безпосередньо закладів медичної галузі (як організація та відкриття за останній місяць окремого структурного підрозділу – відділення реабілітації та лікувальної фізичної культури у складі 2-ої міської лікарні). Туристична галузь дозволить зі свого боку підтримати лікувально-оздоровчий напрямок специфічними методами оздоровлення шляхом розробки і організації прогулянок на різноманітній пересіченій місцевості (теренкури), подальшого розвитку курортного господарства, більш ефективного використання бальнеологічних ресурсів підземних мінеральних вод, а також спеціальних турів оздоровчо-лікувального призначення. Нами було розроблено варіант такого туру за кільцевим маршрутом «Полтава – Миргород – санаторій «Сосновий бір» - Полтава». У комплексі до використання природних туристичних ресурсів доцільним є залучення окремих груп культурно-історичних туристичних ресурсів, мистецьких заходів, зокрема у порядку здійснення практики арт-терапії, участі у творчих майстер-класах тощо.

Головними викликами, що на даний момент визначають подальші перспективи розвитку сфери туризму і рекреації у Полтавській області є наслідки пандемії COVID-19, та широкомасштабні бойові дії на території України.

Для реалізації завдань, пов'язаних із реагуванням на ці виклики, доцільним є поточне коригування вже прийнятих до війни програм та стратегій розвитку туризму і курортів на найближчі десять років у плані передбачення активізації розробки місцевих туристичних програм і проектів на рівні територіальних громад в умовах децентралізації; розширення переліку пріоритетних напрямів розвитку туризму в регіоні за рахунок включення до них спортивного,

лікувально-оздоровчого туризму, фізичної реабілітації та курортного господарства зважаючи на їхню суспільну значущість і затребуваність та існуючий ресурсний потенціал; досягнення більшої збалансованості фінансових бюджетів щодо розширення джерел фінансування розвитку туристичної сфери регіону шляхом залучення не лише комунальних і обласних коштів, але й державного фінансування та приватних інвестицій [2, с. 26].

Таким чином, підвищення ефективності використання туристичних ресурсів Полтавської області можливе на основі природної та історичної унікальності регіону; диверсифікації розвитку окремих видів туризму, а також розвитку лікувально-оздоровчого туризму, повоєнної реабілітації, курортного господарства як одного із суспільно значимих напрямків рекреаційно-туристичної діяльності.

#### Список використаних джерел

1. Карпенко Н. М., Карпенко Ю. В. Регіональні аспекти розвитку лікувально-оздоровчого туризму в умовах модернізації економіки. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки»*. 2017. № 2 (80). С. 172–179.
2. Карпенко Н. М., Логвин М. М., Шуканова А. А. Розвиток туризму у Полтавській області: сучасні тенденції та їх актуалізація. *Інтелект XXI. 2020. №4*. С. 22-27. URL: [http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2020/2020\\_4/6.pdf](http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2020/2020_4/6.pdf)
3. Маховка В. М. Перспективи розвитку туристично-рекреаційного потенціалу Полтавської області. *Економіка і регіон*. 2017. № 1 (62). С. 31-38. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/econrig\\_2017\\_1\\_7](http://nbuv.gov.ua/UJRN/econrig_2017_1_7).
4. Стратегія розвитку туризму та курортів у Полтавській області на 2019-2029 роки. URL: <http://poltavaculture.gov.ua/uk/informatsiia/zahalna-informatsiia/1/219-stratehiya-rozvytku-turyzmu-ta-kurortiv-u-poltavskiy-oblasti-na-2019-2029-roky>